DOI: 10.32844/2222-5374-2020-104-2.35**УДК: 342.9****Скороход Г. М.,***здобувач Національної академії внутрішніх справ*

ПОНЯТТЯ ТА ЕЛЕМЕНТИ МЕХАНІЗМУ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БОРГУ УКРАЇНИ

Актуальність статті полягає в тому, що наявність в кожній країні державного боргу є юридичним фактом, і з впевненістю можна стверджувати, що на сьогоднішній день, в світі немає країни, яка б не мала державного боргу. Однак, кожна країна застосовуючи різні механізми адміністративно-правового регулювання державним боргом по-різному використовує адміністративно-правові засоби, що спрямовані на його зменшення. Обсяг державного боргу та гарантованого державою боргу в Україні, нажаль, з кожним роком зростає. Підставою для цього є багато різних причин, як зовнішніх, так і внутрішніх, зокрема: усугублення світової економічної кризи, в тому числі, спричиненої пандемією COVID-19; загострення міждержавних конфліктів, що безсумнівно негативно впливає на економіку даних країн та міжнародні зв'язки; рівень розвитку корупції та результати діяльності органів державної влади тощо. Втім, не дивлячись на наявність державного боргу головним завданням уповноважених суб'єктів є забезпечення можливості управління ним, регулювати його розмір та вживати всі необхідні адміністративні заходи з метою його зменшення та відповідного розвитку економіки країни і підвищення благополуччя всього населення. Наразі нашим завданням є розкриття змісту поняття «механізм адміністративно-правове регулювання державного боргу» та виокремлення його елементів. З'ясовано, що сьогодні Уряд України не має можливостей для проведення експансійної бюджетної політики і включення потужних фіскальних стимулів, спрямованих на піднесення економічної активності в період кризи. Тому, допускаючи значний дефіцит бюджету, Уряд змушений залучати політично обумовлені позики офіційних кредиторів або ж вдаватися до емісійного фінансування дефіциту, руйнуючи останні опори фінансової стабільності. На сьогодні не визначена чітка система управління державним боргом, яка б гарантувала підвищення координованості дій центральних органів виконавчої і законодавчої влади та визначала пріоритети розвитку економіки та напрямки використання коштів від додаткових запозичень.

Ключові слова: механізм правового регулювання, суспільні відносини, адміністративно-правове регулювання, права, обов'язки.

Актуальність теми. Наявність в кожній країні державного боргу є юридичним фактом, і з впевненістю можна стверджувати, що на сьогоднішній день, в світі немає країни, яка б не мала державного боргу. Однак, кожна країна застосовуючи різні механізми адміністративно-

правового регулювання державним боргом по-різному використовує адміністративно-правові засоби, що спрямовані на його зменшення. Обсяг державного боргу та гарантованого державою боргу в Україні, нажаль, з кожним роком зростає. Підставою для цього є багато різних причин, як зовнішніх, так і внутрішніх, зокрема: усугублення світової економічної кризи, в тому числі, спричиненої пандемією COVID-19; загострення між-державних конфліктів, що безсумнівно негативно впливає на економіку даних країн та міжнародні зв'язки; рівень розвитку корупції та результати діяльності органів державної влади тощо. Втім, не дивлячись на наявність державного боргу головним завданням уповноважених суб'єктів є забезпечення можливості управління ним, регулювати його розмір та вживати всі необхідні адміністративні заходи з метою його зменшення та відповідного розвитку економіки країни і підвищення благополуччя всього населення. Наразі нашим завданням є розкриття змісту поняття «механізм адміністративно-правове регулювання державного боргу» та виокремлення його елементів.

Виклад основного матеріалу. В теорії права категорію «правове регулювання» прийнято розглядати з двох сторін. З одного боку, це юридична категорія, що характеризується певними ознаками, які вказують на її самостійний ґносеологічний характер. З іншого, – це функціональна категорія, яка отримує свій вираз на практиці як предмет, метод, способи регулювання та сукупність уособлених елементів, які складають механізм дії держави на суспільство [15, с. 35]. З точки зору формування поняття «правове регулювання» розглядатися як специфічна система впливу на суспільно значущі, свідомо-вольові, повторні та стійкі суспільні відносини з метою їх упорядкування, яка реалізується через визначення базових складових зазначених відносин із використанням спеціальних юридичних засобів [5, с. 10]. Правове регулювання визначається специфічним правовим впливом, що здійснюється правом як нормативним, загальнообов'язковим регулятором [20, с. 152].

В.М. Горшенєв зробив висновок про те, що під механізмом правового регулювання маються на увазі способи впливу, реалізації права, а також проміжні ланки – правосуб'єктність, юридичні факти та правовідносини, які переводять нормативність права в упорядкованість суспільних відносин [6, с. 50-55].

На думку О.Ф. Скаун механізм правового регулювання – це узятя в єдності система правових засобів, способів і форм, за допомогою яких нормативність права переводиться в упорядкованість суспільних відносин, задовольняються інтереси суб'єктів права, встановлюється і забезпечується правопорядок («належне» у праві стає «сущим») [21, с. 498].

Поряд з дією механізму правового регулювання в контексті здійснюваного нами дослідження варто вести мову про функціонування механізму управління державним боргом. Родоначальником дослідження поняття механізму державного управління був Л.П. Юзьков, який трактував дане поняття як саму організацію, процес практичного здійснення управління. Ця організація є складною функціонуючою системою і включає три найважливіших елементи: суб'єкти управління; об'єкти управління; взаємодію суб'єктів і об'єктів управління [27, с. 57-61].

Механізм правового регулювання як цілісне правове явище має свої види та підвиди. Одним з видів якого є механізм адміністративно-правового регулювання, а підвидом є механізм адміністративно-правового регулювання державного боргу України. Виходячи з загально теоретичного розуміння поняття «механізму правового регулювання», яке нами було наведено вище, відзначимо, що теоретики адміністративного права неоднозначно підходять до розуміння поняття «механізму адміністративно-правового регулювання».

О.В. Зайчук та Н.М. Оніщенко під механізмом адміністративно-правового регулювання пропонують розуміти здійснюваний державою за допомогою всіх юридичних засобів владний вплив на суспільні відносини з метою їх упорядкування, закріплення, охорони і розвитку [12, с. 154]. В даному випадку, можна вести мову про інструменти регулювання державного боргу: конверсія, консолідація, уніфікація, обмін за регресивними співвідношеннями, відстрочка погашення, анулювання боргу, викуп боргу та інші адміністративно-правові засоби, які застосовуються державою з метою його контролю, зменшення його розміру.

О.В. Надьон доходить висновку, що своєрідність адміністративно-правового регулювання визначається не лише у особливостях адміністративних норм, а у тому, що «адміністративне право дає можливість розкрити форми та методи діяльності органів державної влади» [17, с. 18-19]. Зокрема, застосування урядом антикризових заходів по урегулюванню розміру державного боргу України; здійснення реструктуризації державного боргу; введення інструментів допомоги кредиторам з метою сприяння у відновленні їхньої плато спроможності тощо.

Узагальнюючи різні підходи до формування поняття адміністративно-правового регулювання О. М. Гумін та Є. В. Пряхін пропонують теоретично дану категорію розглядати у широкому та вузькому розумінні. У широкому розумінні адміністративно-правове регулювання у трактуванні науковців доцільно визначити як упорядкування суспільних відносин уповноваженими на те державою органами, їх юридичне закріплення за допомогою правових норм, охорона, реалізація і розвиток. Щодо вузького розуміння, то визначення буде змінюватися у зв'язку із тим, про які суспільні відносини буде вестися мова [7, с. 46]. Тобто для адміністративно-правового регулювання в широкому розумінні можна виділити притаманні ознаки, які для вузького розуміння конкретизуються через сферу регульованих відносин. До таких ознак відносять наступні: а) адміністративно-правове регулювання - це є дія (вплив) держави на суспільні відносини, що виникають між їх суб'єктами; б) здійснюється за допомогою відповідних правових засобів, сукупність яких утворює механізм адміністративно-правового регулювання; в) має на меті упорядкування державно-владних відносин; г) встановлює юридичні права та обов'язки учасників адміністративно-правових відносин, які упорядковуються [24, с. 50].

А.В. Шарнін акцентує увагу, що адміністративно-правове регулювання здійснюється насамперед за допомогою адміністративно-правових норм [26, с. 227-228], які втілюються через механізм адміністративно-правового регулювання суспільних відносин категорія, що виражає процес

переведення нормативності права в упорядкованість суспільних відносин, які регулюються нормами цієї галузі права. Інакше кажучи, правові норми, які використовуються в адміністративному праві, самі по собі є статистичними, а в рух вони приводяться саме за допомогою механізму адміністративно-правового регулювання [2, с. 28].

Для визначення поняття «механізм адміністративно-правового регулювання державного боргу України», на нашу думку, перш за все варто визначитися з об'єктом регулювання, тобто з характерними ознаками державного боргу, що є предметом дослідження даного підрозділу.

Державний борг, як об'єкт регулювання – це сукупність особових рис, властивостей та системних елементів, що підлягають впорядкуванню у відповідності з нормами та плановими завданнями фінансово-економічного механізму регулювання державного боргу. Державний борг як об'єкт регулювання має наступні особливі риси: - специфічним учасником відносин є держава, що має особливі права при здійсненні запозичень; - кругообіг коштів у процесі здійснення державних запозичень здійснюється у прямому та зворотному напрямі; - існування боргу обмежено визначеним учасниками строком; - державний борг має властивості до накопичення [9].

Окремі державні боргові зобов'язання мають специфічні ознаки, що визначають особливості підходів до регулювання державного боргу: 1) право емісії. Дана ознака характеризує боргові зобов'язання відповідно до суб'єкта позикових відносин. Випуск боргових зобов'язань може здійснюватися центральними та місцевими органами управління; 2) держателі державних боргових зобов'язань, якими можуть бути фізичні особи, юридичні особи, фізичні та юридичні особи; 3) місце розміщення боргових зобов'язань (внутрішній ринок, зовнішній ринок, внутрішній та зовнішній ринок); 4) ринкові та неринкові боргові зобов'язання виділяють в залежності від свободи обігу на первинному чи вторинному ринку; 5) номінальна вартість. Номінальна вартість – це вартість, що вказана на борговому зобов'язанні і засвідчує, що вона представляє визначений капітал, який використовує емітент, на противагу реальній (курсовій вартості), за якою дане боргове зобов'язання продається на вільному ринку; 6) детермінанти доходності включають в себе: - номінальна ставка процента – процентних дохід за борговим зобов'язанням, що виплачується шляхом щорічної оплати купонів чи один раз при погашенні позики через нарахування процентів до номіналу цінних паперів. У випадку дисконтних цінних паперів, номінальна процентна ставка – дохідність, що розраховується як різниця між ціною продажу і номінальною вартістю, що виражена у відсотках; - форми і методи виплати доходів. За характером виплати доходів державні боргові зобов'язання поділяються на процентні, виграшні, процентно-виграшні, дисконтні, цільові; - курс купівлі – продажу; - податкові пільги. Відіграють значну роль для потенційних інвесторів на етапі оцінки привабливості державних боргових зобов'язань.

Державний борг виконує ряд функцій: 1) фіскальна та регулятивна функції державного боргу; 2) валютно-фінансова та перерозподільча функції державного боргу України; 3) економічно стабілізаційна функція; 4) функція оптимального розподілу ресурсів.

Регулювання співвідношення між внутрішнім та зовнішнім боргом є одним із основних елементів регулювання структури державного боргу. Державний борг як об'єкт регулювання являє собою складну систему взаємопов'язаних елементів регулювання: - структура державного боргу; - склад и прийоми запозичень; - стан державного боргу; - сума позик та умови обслуговування державного боргу. В регулювання державним боргом важливим є використання різних прийомів здійснення запозичень. На різних стадіях розвитку економіки необхідно зважено обирати джерела боргового фінансування, формувати їх оптимальну, з точки зору строків погашення та розмірів відсотків, комбінацію, яка в ідеальному виді має включати наступні фінансові умови: - максимум позик за мінімальними відсотками; - мінімум платежів з погашення боргу до отримання доходу від здійснених інвестицій. Важливим елементом регулювання державного боргу є регулювання його структури. Неоптимальна за строками структура державного боргу може призвести до виникнення „пиків” платежів, що можуть спровокувати боргову кризу.

Таким чином, механізм адміністративно-правового регулювання державним боргом – це законодавчо унормована діяльність уповноважених суб'єктів щодо раціонального використання боргових зобов'язань та створення необхідних умов для оптимізації боргового навантаження на бюджет з використанням всіх допустимих адміністративно-правових засобів.

Дієвість механізму адміністративно-правового регулювання державного боргу забезпечується динамічністю функціонування всіх його обов'язкових та факультативних складових елементів.

Традиційно в науці теорії держави та права виділяють класичну структуру механізму правового регулювання, яку складають чотири основні блоки: юридичні норми; індивідуальні приписи застосування права (факультативний елемент); правовідносини; акти реалізації прав та обов'язків [23, с. 627; 11, с. 220; 13, с. 60; 25, с. 80]. А.В. Малько, М.І. Матузов, П.М. Рабінович до основних елементів механізму правового регулювання відносять також юридичні факти [23, с.627; 19, с. 147].

В теорії адміністративного права адміністративісти виокремлюють обов'язкові (органічні) та допоміжні (функціональні) складові.

Т. О. Коломоець та П. С. Лютіков органічними складовими частинами механізму адміністративно-правового регулювання визначають: 1. Норми права. 2. Акти реалізації норм права. 3. Правові відносини. Функціональні складові частини механізму адміністративно-правового регулювання у визначенні науковців охоплюють: 1. Юридичний факт. 2. Правова свідомість суб'єктів адміністративно-правового регулювання. 3. Законність. 4. Акти тлумачення норм права. 5. Акти застосування норм права [1, с. 13].

Механізм адміністративно-правового регулювання, об'єднуючи органічну (норми права, акти його реалізації, форми, методи, правові відносини) та функціональну (юридичні факти, правова свідомість, акти тлумачення права, акти застосування норм права) складові забезпечує втілення адміністративно-правового регулювання у правовій поведінці учасників адміністративних правовідносин на основі сприйняття та наступного відображення у соціально значущій діяльності

адміністративних норм у формах дотримання та застосування [1, с. 277].

Ю.Н. Старілов, вважає, що механізм адміністративно-правового регулювання включає в себе наступні специфічні засоби: 1) на підставі визначеної законодавцем компетенції одна сторона, яка наділена юридично-владними повноваженнями видає вольові приписи, які обов'язково виконуються підвладною стороною; 2) одностороннє волевиявлення одного учасника правовідносин, так як волевиявлення є юридично-владним, і саме цьому воно має вирішальне значення; 3) підпорядкованість суб'єктів права приписам, які надходять від суб'єктів наділених владними повноваженнями, які вони приймають відповідно до своєї компетенції; 4) використання у відповідних випадках встановлених нормативно-правовими актами дозволів. При цьому між учасниками правовідносин виникає рівність сторін. Використання дозволів здійснюється лише в тому випадку, якщо це зазначено в адміністративно-правових нормах. Разом з тим, дозволи можуть встановлюватися і іншими нормативно-правовими актами інших галузей права, зокрема: екологічного, митного, земельного та ін. [22, с. 669].

Враховуючи особливості адміністративно-правового регулювання сфери державного боргу України, об'єкт регулювання даних відносин, вважаємо, що елементами механізму адміністративно-правового регулювання державного боргу України є:

1) норма права, тобто система законів та підзаконних нормативно-правових актів, які урегульовують суспільні відносини, що виникають на підставі виникнення державного запозичення;

2) адміністративні правовідносини, тобто суспільні відносини, що виникають у процесі виникнення та виконання боргових запозичень, звітування про їх виконання та контроль за дотриманням бюджетного законодавства, і питання відповідальності за порушення законодавства про державний борг, а також визначають правові засади утворення та погашення державного і місцевого боргу;

3) органи публічної влади, що ставить систему органів державної влади та органів місцевого самоврядування під час виконання ними делегованих повноважень;

4) адміністративно-правові засоби, тобто система адміністративних інструментів, які використовують уповноважені суб'єкти з метою регулювання боргових зобов'язань України.

При визначенні поняття адміністративно-правовий механізм важливо звернути увагу на те, що правовідносини у сфері державного боргу України не зводяться виключно до кредитних або до розрахункових зобов'язань. Вони становлять специфічний вид управлінської діяльності держави в особі її уповноважених органів з приводу формування боргу, визначення його структури, управління боргом, боргових операцій тощо [3, с. 16].

Саме тому, варто вести мову також і про адміністративно-правовий механізм управління державним боргом.

Управління боргом – складний аспект державного управління та економічної політики, оскільки передбачає постійну взаємодію між всіма органами державної влади та органами місцевого самоврядування. А також

прийняття не завжди популярних рішень, наприклад, застосування засобів щодо його зменшення чи засобів, які спричиняють наповнення державного бюджету для того щоб мати гроші на виплату державного боргу.

Механізм управління державним боргом можна визначити як комплекс заходів, що здійснюються державою в особі уповноважених органів щодо визначення обсягів та умов залучення коштів, їх розміщення і погашення, а також забезпечення платоспроможності держави [10, с. 65].

Його мета – допомогти Урядові виконувати свої зобов'язання щодо погашення внутрішнього та зовнішнього боргу без створення в майбутньому проблем у сфері платіжного балансу та Державного бюджету. Державний борг можна розглядати з двох позицій, з одного боку, державне запозичення сприяє економічному зростанню, з іншого – борг збільшує навантаження на Державний бюджет. Тому необхідно знайти оптимальне співвідношення між інвестиціями, економічним зростанням та внутрішніми і зовнішніми запозиченнями. Ефективне управління державним боргом як у розвинених, так і в економіках, що розвиваються, здійснюється в загальному руслі економічної політики уряду. В процесі управління державним боргом враховується економічна і політична ситуація в країні, рівень інфляції, ділова активність, інвестиційний клімат, стан фінансово-економічної безпеки країни, з урахуванням кон'юнктури зовнішніх ринків, розвиток інноваційного середовища та ін. [8, с. 77].

Політика управління державним боргом є обов'язковим компонентом здійснюваної фінансової політики та важливою складовою процесів макроекономічного регулювання. Стратегічна мета управління державним боргом – це забезпечення необхідними обсягами ліквідних коштів загального державного управління та мінімізації витрат, пов'язаних з ризиками, погашенням та обслуговуванням державного боргу; створення передумов макроекономічної стабільності у коротко- та довготерміновому періодах. Управління державним боргом здійснює Міністерство фінансів України, або, за його дорученням та від імені, інші організації та установи [4, с. 189].

В процесі управління державним боргом враховується економічна і політична ситуація в країні, рівень інфляції, ділова активність, інвестиційний клімат, стан фінансово-економічної безпеки країни, з урахуванням кон'юнктури зовнішніх ринків, розвиток інноваційного середовища та ін.

Врахування цілої низки факторів, наприклад, обсяг державного боргу, валюта державного боргу, чи це є зовнішнім чи внутрішнім державним боргом та ін. сприяє негативним чином на інвестиційний клімат в державі, слабо розвивається економіка, а відповідно країна втрачає свої позиції в міжнародному середовищі як самостійна держава.

У визначенні ефективності адміністративно-правового механізму правління державним боргом визначальне місце має визначення стратегії управління державним боргом (короткострокової чи довгострокової). Необхідно встановити розмір дефіциту Державного бюджету на такому граничному рівні, що не дозволив би Уряду перевищувати планові показники залучення позик і безконтрольно нарощувати розмір державного боргу України.

Сьогодні Уряд України не має можливостей для проведення експансійної бюджетної політики і включення потужних фінансових стимулів, спрямованих на піднесення економічної активності в період кризи. Тому, допускаючи значний дефіцит бюджету, Уряд змушений залучати політично обумовлені позики офіційних кредиторів або ж вдаватися до емісійного фінансування дефіциту, руйнуючи останні опори фінансової стабільності. На сьогодні не визначена чітка система управління державним боргом, яка б гарантувала підвищення координованості дій центральних органів виконавчої і законодавчої влади та визначала пріоритети розвитку економіки та напрямки використання коштів від додаткових запозичень. Тобто необхідно забезпечити інституційними механізмами та визначити напрямки удосконалення управління державним боргом, а саме: компетенцією органів влади щодо державного боргу; - величину, склад та структурні параметри державного боргу, на які повинна орієнтуватись державна політика; - регламентувати операції щодо управління державним боргом [18, 14].

Для вдосконалення боргової політики доцільно здійснити наступні заходи: - створити сприятливі умови, які забезпечили б довіру інвесторів до ринку запозичень, що призведе до значного збільшення ліквідності ринку та зниження вартості фінансових інструментів; - визначити та законодавчо закріпити боргову стратегію України, у якій повинні бути встановлені граничні розміри державного боргу та напрями використання залучених коштів; - у структурі державного боргу слід підвищити частку внутрішньої заборгованості, скорочуючи зовнішню, що зменшить залежність України від іноземного капіталу.

Отже, узагальнюючи вище викладене пропонуємо під адміністративно-правовим механізмом управління державним боргом розуміти управлінську діяльність уповноважених суб'єктів, яка здійснюється із застосуванням відповідних адміністративних, політичних, економічних, соціальних засобів, в цілях інвестування економіки, забезпечення економічної самостійності країни, зменшення відсоткової ставки, зростання інвестиційної привабливості, зменшення видів податків тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Адміністративне право України: Підручник. Вид. 2, змін, і доп. / За заг. ред. Т. О. Коломоець. К: Істина, 2012. 528 с.
2. Адміністративно-правове регулювання фармацевтичної діяльності в Україні: шляхи вдосконалення: монограф. / Н.В. Волк, О.П. Світличний. К.: НУБіП України, 2018. 185 с.
3. Безклуба О. О. Правове регулювання державного боргу України. Право та державне управління. 2015. № 2 (19). С. 14-18.
4. Борисюк О. В. Державний борг України: сучасний стан та проблеми управління / О. В. Борисюк, О. Ю. Пальоха. Науковий вісник. Серія : Економічні науки. 2012. № 2 (23). С. 187–195. URL: http://www.lsej.org.ua/3_2019/72.pdf
5. Ваньчук І. Д. Поняття й сутнісні ознаки правового регулювання суспільних відносин: сучасний погляд. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. 2015. Вип. 32(1). С. 7-10.

6. Горшенев В. М. Способы и организационные формы правового регулирования в социалистическом обществе. М: Юрид. лит., 1972. 258 с.
7. Гумін О. М., Пряхін Є. В. Адміністративно-правове забезпечення: поняття та структура. Наше право. 2014. № 4. С. 46-50.
8. Доброскок С. С. Удосконалення системи управління державним боргом і посилення стійкості державних фінансів. Вісник ЖДТУ. 2017. № 2 (80). С. 77-80.
9. Дудченко В. В. Державний борг як об'єкт правового регулювання. URL: https://uabs.sumdu.edu.ua/images/stories/docs/K_ME/Dudchenko_5.pdf
10. Єрмолюк К. О. Державний борг України та його вплив на боргову безпеку країни. <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/5188/1/Державний%20борг%20України%20та%20його%20вплив%20на%20боргову%20безпеку%20країни.pdf>
11. Загальна теорія держави і права / за ред. В.В. Копейчикова. К.: Юрінком Інтер, 1998. 320 с.
12. Загальна теорія держави і права: основні поняття, категорії, прав. конструкції та наук. концепції : [навч. посіб.] / за ред. О.В. Зайчука, Н.М. Оніщенко. Київ : Юрінком Інтер, 2008. 400 с.
13. Комаров С. А. Общая теория государства и права : [учебник]. [4-е изд., перераб. и доп.]. М.: Юрайт, 1998. 416 с.
14. Кукурудза О. В. Вплив державного боргу на соціально-економічний розвиток держави: теоретико - концептуальні засади. URL: http://www.rusnauka.com/7_DN_2007/Economics/20704.doc.htm.
15. Макаренко Л. О. Реалізація права в контексті мети правового регулювання. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Правове регулювання суспільних відносин в умовах демократизації Української держави» (2012 р. м. Київ) / Укладачі: Б. В. Новіков, Т. О. Чепульченко, І. П. Голосніченко, В. Ю. Пряміцин / К.: НТУУ «КПІ», 2012. 320 с.
16. Моргунов О.А. Поняття та механізм адміністративно-правового регулювання публічного адміністрування сфер фізичної культури і спорту. Юридичний науковий електронний журнал, 2019. № 3. С. 274-277.
17. Надьон О. В. Адміністративно-правове забезпечення фінансової безпеки банків: поняття та необхідні ознаки. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. 2016. Вип. 39(2). С. 17-21.
18. Про результати аналізу внутрішніх і зовнішніх запозичень на фінансування Державного бюджету України. URL: <http://www.ac-rada.gov.ua>
19. Рабінович П. М. Основы заальной теории права та держави : посіб. [для студ. спец. правознавство]. [2-ге вид.]. К., 1994. 236 с.
20. Рибалка Н. О., Балабан С. М. Концептуальні засади визначення ефективності адміністративно-правового регулювання: міждисциплінарний підхід. Науковий часопис Національної академії прокуратури України. 2014. № 1. С. 147-159.
21. Скакун О. Ф. Теорія держави і права : [підруч.] / пер. з рос. Х. : Консум, 2001. 656 с.
22. Стариков Ю. Н. Курс общего административного права : в 3 т. / Стариков Ю. Н. М.: НОРМА (Изд. группа НОРМА ИНФРА М), 2002. – . – Т. 1 : История. Наука. Предмет. Нормы. Субъекты. 2002. 728 с.

23. Теория государства и права : [курс лекций] / под ред. Н. И. Матузова, А. В. Малько. М. : Юрист, 1997. 672 с.

24. Теремецький В.І. Поняття адміністративно-правового регулювання у сфері оподаткування. Державата регіони. Серія «Право». 2012. № 1 (35). С. 50-54.

25. Чорна В. Г. Адміністративно-правове регулювання позашкільної освіти в Україні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07 «адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право». Київ, 2011. 250 с.

26. Шарнін А. В. Особливості адміністративно-правового регулювання діяльності органів досудового розслідування МВС України. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція». 2014. № 12. С. 101-106.

27. Юзьков Л. П. Государственное управление в политической системе развитого социализма. К. : Высш. шк., 1983. 156 с.

H. Skorokhod

CONCEPTS AND ELEMENTS OF THE MECHANISM OF ADMINISTRATIVE AND LEGAL REGULATION OF THE STATE DEBT OF UKRAINE

The relevance of the article is that the presence of public debt in each country is a legal fact, and it is safe to say that today, there is no country in the world that does not have public debt. However, each country uses different mechanisms of administrative and legal regulation of public debt differently uses administrative and legal means aimed at reducing it. Unfortunately, the amount of public debt and state-guaranteed debt in Ukraine is growing every year. The reason for this is many different reasons, both external and internal, in particular: the aggravation of the global economic crisis, including caused by the COVID-19 pandemic; exacerbation of interstate conflicts, which undoubtedly has a negative impact on the economy of these countries and international relations; the level of corruption and the results of public authorities, etc. However, despite the existence of public debt, the main task of authorized entities is to ensure the ability to manage it, regulate its size and take all necessary administrative measures to reduce it and the appropriate development of the economy and improve the welfare of the population. Currently, our task is to reveal the meaning of the concept of «mechanism of administrative and legal regulation of public debt» and highlight its elements. It was found that today the Government of Ukraine does not have the capacity to pursue an expansionary fiscal policy and the inclusion of strong fiscal incentives aimed at boosting economic activity during the crisis. Therefore, assuming a significant budget deficit, the Government is forced to attract politically motivated loans from official creditors or to resort to emission financing of the deficit, destroying the last pillars of financial stability. To date, there is no clear system of public debt management that would ensure increased coordination of actions of central executive and legislative bodies and determine the priorities of economic development and the use of funds from additional borrowing.

Keywords: mechanism of legal regulation, public relations, administrative and legal regulation, rights, responsibilities.